

Svjedočanstvo jedne obitelji s područja VPŽ o važnosti donorstva: „Naš je tata darujući organe nakon smrti spasio bar tri života“

28. STUDENOGA 2023.

Ilustracija, Canva

“Grijech je zakopati u zemlju ono što može spasiti drugoga čovjeka”, poznate su riječi danas pokojnog pape Ivana Pavla II. koji je vjernike i sve ljude dobre volje poticao da razmisle o doniranju organa bez ikakve sumnje da bi tim činom povrijedili nauk Katoličke crkve o svetosti tijela ili uskrsnuću.

ADVERTISING

Naprotiv, papa je naglasio doniranje organa, ali i cijelog tijela nakon smrti za potrebe medicine herojskim činom današnjice, pri kojem se živim osobama koje će dobiti organ od donora ne vraća samo prilika za život, već i velika nada koje su, napomenuo je, mnogi bolesnici do tada bili lišeni.

Upravo te riječi, ali i činjenica da nitko ne može ostati ravnodušan na borbe osoba koje su teško bolesne i zbog svog stanja trebaju organ, tkivo, krv ili matične stanice, bile su velik razlog zašto su se M. i njena obitelj iz jednog manjeg mjesta s područja Virovitičko-

podravske županije prije godinu dana odlučili organe svog oca nakon moždane smrti darovati drugima:

M. je pristala s nama podijeliti njihovo iskustvo, a mi pritom koristimo samo njihove inicijale, budući da podaci o darivateljima i primateljima dijelova ljudskog tijela predstavljaju profesionalnu tajnu. To je svojevrsno poštovanje i prema donoru, ali i prema osobi koja je njegovim poklonom ostvarila pravo na novi životni početak.

KOBNA GLAVOBOLJA

– Naš tata umro je u 56. godini života nakon trećeg moždanog udara. Žalio se na glavobolju, ali kako smo već dva puta prošli tu situaciju, nismo računali da će to biti posljednji put da ga vidimo. Nismo ni slutili da će ta glavobolja biti kobna – prisjetila se M. trenutka kada je njen otac V. kolima hitne pomoći krenuo prema Općoj bolnici Virovitica.

Nažalost, situacija je bila jako ozbiljna: nakon moždanog udara V. je zadobio obilno krvarenje u mozgu i pao je u komu već na putu do bolnice. Zanimljivost: iste noći s njim je dovezen njegov sumještanin, gotovo u istom stanju. Obojica su provela osam dana na Jedinici intenzivnog liječenja u OB Virovitica, a nakon što je nastupila i moždana smrt, obojica su eksplantirani.

– Tata je u bolnici bio osam dana, koji su nam se izmjenjivali kao faza tuge i faza nade. Zvali smo svakog jutra bolnicu s nadom da će se tatino stanje promijeniti, da će se možda probuditi, da ima bilo kakvog napretka. Svatko se od nas četvero, nas troje punoljetne djece djece i mama, sa situacijom nosio na svoj način. Neki od nas postajali su svjesni da tata umire, a neki od nas nisu napuštali nadu da je ovo samo još jedna epizoda i pripremali su slatkiše kojima ćemo ga dočekati kad dođe kući iz bolnice – kaže nam naša sugovornica, istaknuvši kako je jedan telefonski poziv, deveti dan od moždanog udara, puno toga promijenio.

Iz bolnice su ih zvali na razgovor. Obitelj se uputila u bolnicu s nadom da će liječnici najaviti operaciju ili neki zahvat koji bi njihovom suprugu i ocu donio promjenu stanja na bolje.

No kada su sjeli za stol, saznali su da je već ustanovljena moždana smrt. Nakon prvog šoka uslijedila je nova nada – V. je bio kandidat za doniranje organa kojima može drugima spasiti živote. Konkretno, bubrezi i jetra mogli su se iskoristiti za pacijente koji ih čekaju.

ILUSTRACIJA, CANVA

SVI ČLANOVI OBITELJI ŽELE DAROVATI ORGANE

– U našoj obitelji ranije smo otvoreno razgovarali o doniranju organa. Gledali smo i akcije Zaklade Ana Rukavina, čitali i slušali o bolesnoj djeci i odraslima koji trebaju pomoć. Naš zajednički stav je da želimo pomoći kako god možemo. Rekli smo si; ako se nekome od nas nešto dogodi, darujemo organe za transplantaciju. Zato smo u tatinom slučaju, unatoč prvotnom šoku, suzama i tuzi, bez ikakve sumnje pristali na doniranje – priča M.

Liječnici su ih, ističe, uputili u proceduru i već iste noći organi su iz tijela njihovog oca eksplantirani i prevezeni u jedan od kliničkih centara, odnosno vjerojatno i izvan zemlje, budući da je Hrvatska članica Eurotransplanta. Kao što je poznato, uz Hrvatsku, ovu organizaciju čine još i Austrija, Njemačka, Slovenija, Nizozemska, Luxemburg, Mađarska i Belgija.

M. je u ime obitelji zahvalna što su tijekom tatinog boravka u bolnici, kada su uložili sve napore da ga spase, ali i tijekom razgovora o doniranju, svi pokazali stručnost, profesionalnost i brižnost.

Praksa vezana uz postupak transplantacije je takva da živi donor ili članovi obitelji (u slučaju mrtvog donora) ne mogu saznati informacije o primatelju organa.

– Znamo samo da je tata darujući svoje organe spasio bar tri života. Nikada nećemo saznati tko su te osobe u kojima danas živi i dio njega.

Možemo samo reći da je bio predivan čovjek kojemu je obitelj bila sve. Nije odlazio nikamo, vikendom je umjesto s društvom uvijek odabirao biti s nama. Bio je blaga, ponizna i skromna osoba koja je uvijek činila sve da se u našoj kući, ali i svi oko njega osjećaju prihvaćeno. Njegovi kolege i danas kažu kako im nedostaje njegova zafrkancija.

ILUSTRACIJA, CANVA

SVIJETLI PRIMJER HUMANOSTI

Nama? Nama sve vezano uz njega nedostaje. No, lakše nam je kada znamo da je neka osoba živa zahvaljujući upravo našem tati. Negdje, tamo, netko ima tatu, mamu, suprugu upravo zbog našeg tate. To nam je velika utjeha – poručuje M., čija obitelj drugima može poslužiti samo kao svijetli primjer humanosti i dobrote.

Oni sami kažu da bi se u svakoj obitelji trebalo razgovarati o temi doniranja organa, da to ne bude tema puna stigmi. Načelno se o donorstvu dosta toga zna, kaže nam M., ali i dalje ima puno pitanja, sumnji, pa i strahova, pogotovo u manjim zajednicama poput njihove.

– Ljudi su nam postavljali razna pitanja, između ostalog i koliko se novca dobije za taj čin. Neki su nam pak znali reći da oni nikada ne bi pristali dati svoje organe jer onda neće otići u Raj.

Mislim da je važno govoriti o donorstvu na način da ljudi saznaju sve što ih zanima. Najvažnije je reći da oni koji se odlučuju na taj čin nemaju nikakvu financijsku korist, nema govora o novcu. Jedina korist koju moja obitelj ima su vjera i nada da je dio našeg tate nekome pomogao da danas živi ispunjen i sretan život – zaključuje M.

Recimo da tu nadu dijele i druge obitelji, njih 22 s područja Virovitičko-podravске županije koji su organe svog člana donirali za potrebe transplantacije. Podsjećamo, iz Opće bolnice Virovitica dosad je doniran 61 organ, od kojih čak 10 samo prošle godine.

Zahvaljujući donorima velikog srca, članovima njihovih obitelji i uhodanom eksplantacijskom i transplantacijskom timu bubrezi, jetra, srce i pluća darovali su nov početak pacijentima ne samo u Hrvatskoj, već i zemljama članicama Eurotransplanta. Podsjetimo, samo jedan donor može spasiti čak osam života.

Za one koji se odluče na donorstvo to je poticajno i pohvalno, a za one koji s nadom čekaju organ – neprocjenjivo.

(www.icv.hr, Marija Lovrenc, foto: ilustracija, Canva)

Članak je dio serijala: „Tijelo kao dar: Što sve možemo darovati od rođenja, pa i nakon smrti, da pomognemo drugima i društvu?“

Objavljen je u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

